

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
pol leta . . . 60—
četrt leta . . . 30—
za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
četrt leta . . . 35—
za mesec . . . 12—

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inserstov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
prijatelja e denarja se ne
moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 1 K,
za večkrat popust.

Antantin ultimatum glede reškega vprašanja.

Štiridnevni rok za sprejem kompromisa vrhov. sveta.

LDU London, 22. Odgovor, ki ga je jugoslovanska vlada podala v jedrskem vprašanju, odklanja vsako izpremembo načrta, ki ga je izgotovil predsednik Wilson.

LDU Pariz, 22. Vrhovni svet je smatral odgovor jugoslovanske vlade za nesprejemljiv ter je določil rok 4 dni, v katerem se mora sprejeti zadnji predlog vrhovnega sveta.

ali pa stopi londonski dogovor v veljavo.

Beograd, 22. (Izvirno poročilo.) Ministrski predsednik Niti je na včerajšnjem popoldanskem seji mirovne konference izjavil, da preklicuje Italija vse dosedanje koncesije glede Jadrana in izvede londonsko pogodbo, ker Jugoslavija ni pristala na zadnji kompromisni predlog.

Jugoslavija odkloni tudi antantni ultimatum.

Beograd, 22. (Izvirno poročilo.) Dosledaj se ni došlo uradno obveščila o ultimatu antante glede Jadrana. Pričakujejo pa ga še tekom nočnega večera. Zbral se bo nato nemudoma kronski svet pod predsedstvom regenta, da se stavi odgovor. Položaj se smatra za zelo resen. Odlučitev je težka.

ker je treba izbrati med Reko na eni, severno Dalmacijo in deloma Kranjsko na drugi strani. Vendar pa prevladuje mnenje, da bo vlada ostala pri svojem zadnjem sklepu, da glede Reke ne more ničesar popustiti in da bo zato tudi na antantni ultimatum odgovorila odklonilno.

Pasivna rezistenca v Trbovljah končana.

LDU Ljubljana, 22. Danes zvečer so se oglašili delavski zaupniki v Hrastniku in Trbovljah s prošnjo, naj se premogovnik nemudoma zopet odpre. Obljubili so, da takoj začne z normalnim delom, vendar izrazili željo, naj se radi gibanja nikdo ne odpusti. Deželna vlada je zvečer izdala dovoljenje, da se jame še ponovi odpro, ako se delavstvo zaveže, da pojde še to noč na redno

delo, ako bo tudi v nedeljo delalo in ako se zadovolji s tem, da za dobo pasivne rezistence ne prejme minimalne meze. Delavstvo je ponudbo sprejelo. Vlada bo poslala, kakor hitro bo produkcija zopet normalna, v revirje komisijo, katera bo preučila aprovizacijske in sanitarne razmere. Komisija pojde najprej v revirje, kjer se ni delala pasivna rezistenca.

Komunistično nemčursko nasilje nad slovenskimi delavci.

Maribor, 22. (Izvirno poročilo.) Radi ponovnih nasilstev nemško-komunističnih teroristov v delavnicah, južne železnice v Mariboru je ravnateljstvo napovedalo uvedbo preiskav, ki je izpadla za nemške komuniste zelo nevoljno. Zaradi tega je njihov srd na slovenske kolege le še narastel. Že včeraj je prišlo do posameznih sponadov, danes popoldne pa

so nemčurji po tahnem sporazumu nemudoma navali na nič hudega sluteče slov. delavce. Lih napadli s palicami in raznim orodjem in jih vrgli iz delavnice. Še le, ko je prišla policija se je pobol nehal in so se mogli Slovenci zopet vrniti na delo. Mnogi med njimi so ranjeni. Nemčurji groze, da bodo jutri nastopili še brutalnejše.

Brezuspešna pogajanja za sestavo ustavnega odseka.

LDU Beograd, 22. Včeraj dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo zlasti o zahtevi opozicijskega bloka glede

vstopa v ustavni odbor in o pismenem odgovoru opozicije v tej stvari. Definitivnega ukrepa še ni. Kakor je znano, je opozicija na zahtevo vlade, naj sodeluje v ustavnem odboru, odgovorila, da bo dala pismen odgovor. Predvčeršnjim popoldne je bil ta odgovor izročil predsedniku začasnega narodnega predstavništva, ki ga je oddal vladi.

Za milijoni.

(Dalje.)

»Ne mislite zdaj nato, Vaše javne izpovedi najbrž ne bomo rabili. Vse, kar zdaj zahtevamo je kratko poročilo o tem, kar se je zgodilo med vami in tajinstvenim neznancem zgomel vaše odsotnosti iz šole. Ali sta se sešla? Ali ste ga našli na dogovorjenem kraju? kajti slutim, da vas je prosil, da mu dovolite razgovor?«

»Da, da, toda k sreči ga ni bilo. Šla sem na Jersey-City — še nikdar prej nisem bila sama na ulici. Pisal mi je pismo; prečitajte ga, nočem ničesar več prikrivati. Vi ste tako dobi, imam zaupanje do vas, ačravno ste političski uradnik. Tu je pismo, dospelo je včeraj do pošte. Kako neskončno dolgo se mi že zdi!«

Gryceje oči so žarele veselja. Dosegel je izpolnitev svojih želj z manjšimi težavami, kakor je pričakoval.

»V začetku sem srečevala gospoda na cesti le poredkoma, oziral se je name vsakokrat s pogledi, ki sem si jih mogla tolmačiti le na en način. Zato me ni prav nič iznenadilo, ko sem prejela od njega to-le pismo.«

Policist je med tem čital čustva poln izliv srca: ta se je glasil:

»Krasna in oboževana gospodična Rogers! Ali sme nesrečnež, ki mu ni dovoljeno prestopiti začaranih prostorov, kateri Vas zazdaj oklepajo, tožiti nad usodo, ker mu je naložila toliko breme? — Videl sem Vas in ne morem doli molčati. Odkar poznam Vaše ime,

mi je postalo zvezdovodnica mojega življenja. Ne zavrnite mojega poklonstva, akoravno Vam ga prinašam le skrivoma. Verjete na udanost moža, ki Vam prisega, četudi prognan iz Vaše bližine, da ne bo nikoli oboževal druge ženske, dokler še sme upati na Vas.

Toda naj živim večno v temoti in naj nikoli ne prekinem neustirjenega molka, ki vlada med nama? Izbral sem Vas za angela varuha svojega življenja. Ali ne smem upati na nobeno besedo, na noben pogled, ki bi ga ne zastripila navzočnost drugih? Ako mi je usoda mila, in Vaše srce moj oženj razume, tedaj se spomnite, da se bom tri dni med dvanaajsto in eno uro nahajal na kolodvoru Jersey-City. Ako boste slučajno hodili tam mimo, tedaj Vas zagotavljam, da Vas bo spremljala dvojce oči s vdanostjo, kakršno čuti svetnik do svojega angela varha.

Ne bojim se, da bi ostali v dvomu o tem, kdo je pisec teh vrst. Ali niso govorile najine oči o ljubezni, kolikokrat so se srečali najini pogledi?«

»Ali ni strašno?« je vzkliknila zdaj popolnoma stremljena dedinja. »Toda ko sem prejela pismo, se mi je zdelo tako krasno in romantično, da sem bila vsa prevzeta. Niti za trenutek nisem dvomila, odkod je. Gospod je bil tako plemenite zunanosti, da sem bila trdno prepričana, najti v njem junaka, ki sem ga oboževala v sanjah. Hotela sem napraviti potovanje — zdelo se mi je kar celo potovanje — ne oziraje se na posledice. Ko sem dobila dovoljenje za izhod, se mi je posrečilo srenjevalko odstraniti. Bila sem zdaj sama,

toda sreča me je zapustila; zgrešila sem pot, stopila sem na napačen coln, morala sem policijskega slugo vprašati za pot, in ko sem nazadnje vsa prašna, vroča in utrujena dospela na kolodvor Jersey-City, sem s strahom opazila, da je že pol ure čez določen čas. Najprej sem začela od jeze jokati, potem sem se opogumila in pomislila, da sem sama kriva na neuspehu, ker sem napravila toliko ovinkov in se zakasnila. Še enkrat napraviti daljino pot se mi ni zdelo umestno. Ako sem hotela misliti na sestanek, moram ostati v bližini.

Ni bil majhen moj sklep, da bi prenočila sama v tujem hotelu; toda odločila sem se zani. Bila sem kakor neumna in nisem poznala druge misli. Iz previdnosti nisem imenovala v hotelu svojega pravega imena in sem si dala jedila prinesiti v sobo, kjer sem bila ves čas v velikem strahu in skrbeh. Naslednjega dne sem šla točno opoldne na kolodvor in sem čakala do ene, ne da bi kdo prišel v mojo bližino. Nisem zapazila nobenega človeka, ki bi kazal le najmanjšo podobnost s piscem pisma, in sem se čutila nad vse nesrečno.

»Hm, doživeli ste veliko ponižanje, b kateremu vam zdaj čestitam. Dobro, na ste imeli pogum in se vrnili.«

»Kam drugod bi se vendar naj podala?«

»In je to vse? Ali niste o možu nič več slišali ali videli?«

»Seveda ne, ako istočasno snubi dvanaajst drugih deklic! Norčeval se je iz mene za kratke čas, dokler mu je ugalalo. Trepečem od jeze in sovraštva, in ako mi še kedaj pride ured obličje, ga hočem obsipati s takimi

očitki, da bo nesramnej pred njimi trepetal.«

Med tem je Gryce pismo pazno ogledoval. Bilo je dobro napisano, toda v trdi pisavi, kakor da bi hotel naravno pisavo zatajiti. »Hotel bi si to pismo shraniti, utegne mi koristiti, da zasledim pisca.«

»Imam še nekaj, kar bi vam moglo koristiti. Pismu je bila priložena karta, najboljša priča, da bi smela možu zaupati.« Zopet je zarudela in segla v žep ter izročila policistu vizitko z besedami: »To je njegovo ime.«

Gryce si je zopet nataknil očali, pogledal vizitko in se nehote zdrznil, kljub mnogoletni vaj v samozatajevanju.

»Ta karta, s tem imenom je bila v pismu, ki ga imam v roki?«

»Da, ležala je v njem.«

»To je vizitka nekega drugega, ki so jo vtaknili v pismo, da vas premotijo. Ta ni last moža, ki vas je zasledoval!«

»Motite se, imam dovolj povoda verjeti, da tu ni nikake golufije.«

»Kak vzrok imate? Razodenite mi ga, ljuba gospodična, stvar je nalivče važnosti.«

»To je zadnja moja skrivnost, potem veste vse. Na našem sprehodu sem videla nekega dne tuja stari na ogul ulice. Kadil je in držal v roki cigarnico. Ko smo se približali, jo je spustil v zmedenosti poleg žepa na tla. Teza ni opazil in se je oddaljil. Ko sem prišla na kraj, kjer je stal tujec, sem dvignila cigarnico. Imam jo še in vam to lahko pokažem. Na njej je monogram in začetne črke so iste, kakot na vizitki.«

(Dalje prih.)

Laži in zavijanja.

Kako daleč so moralno padli današnji močniki SLS kažejo članki v sredinem »Slovenec« in »Večernem listu«. Oba lista sta vedno polna kričanja o korupciji, ki se je razpasla po našem javnem življenju, pri tem pa jim seveda ne gre za to, da bi ubila to korupcijo samo, ampak sedalno vlado in tako obsovaženo nasprotno stranko. Zato nista v sredstvih prav nič izbirčna. Ker se je resnična korupcija hvala bogu vendar že malo omelila, bi Slovenčevim lunakom seveda zmanjkalo gradiva, pa si zato pomagajo z lažjo in obrekovanjem.

V sredo zjutraj je prinesel »Slovenec« uvodnik »Kalne vode«, v katerem izsipa silno težke očitke na razne gospodarske organizacije in na vlado. »Večerni list« je serviral svojim bralcem isto led v še bolj revolverski obliki. Očitna korupcija je tako velika, da bi naš list »Slovenec« gotovo z vso vneto podpiral, če bi bili njegovi očitki resnični in utemeljeni. A tega nismo mogli verjeti, zato smo počakali in se informirali. Zvedeli smo lene stvari.

V tulinu je šlo 3 vagona mesa za — 3 vagona spomenikov, pravita »Slovenec« in »Večerni list«. Zlagano! Neka nemško-židovska trdila, da pač stavlja vladi podobno ponudbo, ki pa je bila samo umevno odklonjena. To ves tudi »Slovenec« in »Večerni list«, a vendar lažeta.

Slovenska literatura je dobila tri vagona masti, trdita oba bratca. Druga laž. Lista vesta prav dobro, da je obstojal načrt, kako bi se rešilo nekega našega uglednega književnika v zasledenem ozemlju, saj so ta načrt podpirali tudi klerikalni voditelji. Vesta tudi, da iz načrta ni bilo nič, obreketueta pa vsledno.

Volna zveza je dobila 5 milijonov kron subvencije — Slovenec pa ve prav dobro, da te morala par milijonov kron odstopiti drugim konsumnim organizacijam in ve dalje, da je dobila mastne milijone tudi klerikalna »Gospodarska zveza«. Le o tem previdno molči, samo da laže hulska in sumnič. Da so zlagane tudi ostale trditve o »Volni zvezi« kaže popravek, ki ga je objavil včerajšnji »Napredek« in ga bi moral prineseti danes bržčas tudi Slovenec.

Minister dr. Kramer je hotel vtihotapiti milijonsko tovarno v Bečunu in konatišče v Lipiku za smešno nizko ceno kapitalistom, svoltim ožim pristajem — ve povedati »Slovenec«. Res pa je, da se niti za eno, niti za drugo podjetje niso potegovali politiki te ali one stranke ampak medstrankarski in za Lipik celo

mednarodni kapitalisti in ravno dr. Kramer je obe kupčiji premočil. To reč zonet laž.

Dr. Brezigar je mešetaril z moko in žitom v Vojvodini, prodajal neki velemlin — zakrjujeta čedna bratca. Tudi to je zlagano od konca do kraja.

Jednake baže so tudi vsi drugi slučaji »Slovenčeve« korupcije. Mi ne zagovarjamo niti dr. Kramerja, niti dr. Brezigarja, še manj Voino zvezo in različne veletrogovce, saj smo pobili korupcijo že takrat, ko je »Slovenec« še previdno molčal, ker so leteli zlati sadovi velike in male korupcije v žepu njegovih pristavev in v blagajno volilnega fonda SLS. Prizadeti se bodo branili že sami. Mi približemo samo to, da se z lažmi in zavilani porupcije ne nobila, ampak da se bol proti ni na ta način samo diskreditira. Sronalo metodo Slovenca in Večernega lista se korupcija le še bolj goji in pospešuje.

Na napačni poti.

(Pismo iz Prage).

15. jan. 1920.

Prebirajoč jugoslovanske časopise opazujem, da se mnogo stvari pri vas, posebno na v Beogradu godi, za katere ne veste, ker, če bi zanje vedeli, bi jih ne mogli tako molče preiti, kakor se to dogaja. V mislih imam razmerje Beograda napram Rusiji, Rusiji Denikinovi in Kolčakovu, in napram boljševiki Rusiji. Zdi se mi, da je Beograd v našo veliko škodo prenosilorsko orijentiran, da zanj eksistira še vedno le carska Rusija. Vsako drugo, moderno, demokratično in če hočete, boljševsko Rusijo pa negira, kakor bi je ne bilo. Razumem to, ker vem, da je hvaljeznost lepa lastnost, toda v politiki je ena lastnost še boljša: uvidevnost! In je tam doli pri vas ni. Nisem še slišal, da bi se skušalo vzbuditi javno mnenje za iskanje stikov z Rusijo, boljševsko Rusijo, pač pa nabirate prostovoljce za Denikina, ki so ali ki bodo vsekakor prepozno prišli svojemu molstru na pomoč.

Položaj boljševikiških sovjetov je vsekakor boljši in to začenjajo vpoštevati tudi veliki zapadni protiboljševiki gromovniki v Franciji, Angliji in Ameriki. Francoski zmagovalec Clemenceau bo vojno z Rusijo izgubil, to menda že sam uvideva, zato se poslavlja. Za Anglijo se pogaja z boljševikom Litvinom v Kodanji O'Grady Obenem prihajajo v družbe konce Rusije oficirji, vojak in trgovci iz Anahie, ki jim

še posebno petrolejski vreli v Baku.

Angliji sledijo Danci, za katere se z boljševiki pogaja polkovnik Felsen. Švedska se oglašuje, da bo storila isto. Kaj je priložila Italija je znano. Amerika sicer izvaža boljševike, toda poizkuša in rade sredstev, kje bi se ji posrečilo priti z njimi v stike.

In kje smo mi? Zbiramo dobrovoljce za božecarja kronskega Denjškina, posnemač menda Francijo, ki še vedno malo nani stavi.

Ne pozabljamo, da bo tudi sovjetska Rusija, kljub vsem trobentavi internacionalnosti končno le slovanska država in že kot takšna naša opora in poleg Čehoslovake ter najbrže tudi Poljske edina naša pomoč proti grabežljivim imperijalistom z zapada. Zato je skrajni čas, da naša politika poišče stikov z edino trdno vlado Rusije, z Ljeningom in tovariši in da začnemo računati z dejstvi.

Dajmo in sledimo Čehoslovaki, koe prezident Masaryk, gotovo najboljši in najglobljeji poznavalec Rusije, v svoji poslanici z dne 28. oktobra 1919 ni rahlo nobene trde ali omalovažujoče besede za Ljeninga in boljševizem, kar ima pač vzrok v tem, da smatra današnje taktiko sovjetskih vlad za nesoglasnost z zakoni socialnega sveta, sicer pa za nekaj mogočnega in resnega. Zato so bili Čehi že od vseh početkov proti intervenciji na Ruskem, zato so njihove legionarske armade v Sibiriji ostale nevtalne, prilagojene z boljševiki v boje le tam, kjer so se morali proti njim braniti.

Pred kratkim so se začele širiti vesti, da bi se vršila pogajanja med Rusijo in Evropo in Pragi pod predžigstvom prezidenta Masaryka. Prav v zadnjem času, ravno pod vtisom vesti, da se menjševiki in socialisti revolucionarji pridružujejo boljševikom, odklanjajo vsako pogajanje tretjih v ruske razmere, so se začeli prav resni pozivi, da naj Čehoslovaka takoj stopi v stik s sovjetskimi vladami. Da igrajo v tem oziru glavno vlogo narodnostni in evropski motivi, je jasno.

Treba je, da tudi mi poiščemo stikov z Rusijo, pravo Rusijo seveda, in da prenehajo naši politiki tam zunaj govoriti, da proti boljševikom nismo preje, dokler nam antanta ne da največjih jamstev za vojaško podporo v slučaju vojne s sovjetsko Rusijo.

Spoznajmo pravo pot!

Obupno stanje Avstrije.

Gospodarsko stanje današnje Avstrije je zelo obupno, 7—8 milijonov prebivalstva, v pretežni večini meščanski in delavski sloji, trpi strašno budo osled dražnje in pomanjkanja živil. Sedaj se lahko vidi, kaj so Nemci izgubili z odcepitvijo nemških bogatih pokrajin, ki so jim bile nekoč molzna krava.

Vsled neprestanega tiskanja novih bankovcev, pada kurz avstrijske krone neprenehoma. Po zadnjih vesteh ne veka avstrijska krona niti enega švicarskega santima. Koliko bolj pada krona, tem dražja so živila. Kruh n. pr. je v kratkem času poskočil v ceni od 2.40 K do 5.25 K in še čez.

Dvomislno je danes, da-li je Avstrija sposobna za svoje samostojno življenje. Avstrija ima sicer dovolj razvito industrijo, toda sedaj ji to malo koristi, ker mora vsled svoje slabe valute prodajati industrijske prideleke nanj zastonj.

Eden glavnih virovzrov bede je seveda dolstvo, da je Avstrija v prehrani pasivna. Trudi se, da se temu odpravi, zato prosi tudi od nas pomoči in sklepa z nami pogodbe. Za to pa je treba zopet denarja. Da si pribavi kredita, hrane in premora je zastavila Nizozemski svojo tobačno rezižo, ki je bila eden glavnih državnih dohodkov.

Länderbank je že tudi prešla v roke francoskih kapitalistov, ter prenesla svoj sedež v Pariz. Avstrijski finančniki ne naldejo pravega izhoda iz tega katastrofalnega stanja. Tiskanje novih bankovcev mora slediti tudi prenehati, ker sicer država utone v papirju. Za enkrat edina rešitev bi bila oddaja premoženja po zakonski osnovi državnega tajnika dr. Reischla, kateri kapitalistično časopisje seveda ni naklonjeno. Na ta način bi dobila država krog 12 milijard.

Danes je pravzaprav cela Avstrija na prodaj za živila. Največ trpi pri teh razmerah Dunaj, ki je veljaskansko glavno mesto male Avstrije, velikanske žrelo malega prilikačava. Vsi prakuši, rešiti se teh neznosnih razmer, ne koristijo veliko, dokler se ne vrne naša valuta in dokler bodo ravno vsled slabe valute nakupovali tuji tankaj blago za nizko ceno.

SULTAN O TURCIJI.

Pred kratkim časom je došel v Carigrad neki ameriški žurnalst, ki je želel razgovora z vladarjem turškega cesarstva. Avdijenca se mu je dovolila pod pogojem, da odda dan pred razgovorom vprašanja na sultana v dvorni pisarni. To je storil, in naslednjega dne ga je sultan Mehmed sprejel.

Sultan je ob žurnalstovem vstopu v sobo za sprejemanje sedel v naslonjaču. Na prišleca je napravil utis trudnega, bolnega človeka. Mehmed je zelo bledega lica in nosi naočnike, kar napravi na človeka utis učelnika.

Razgovor se je začel. Žurnalst je stal vprašanja, ki jih je prejšnjega dne predložil v pisarni, in Mehmed je odgovore čital s pole papirja, ki jo je imel pred seboj. Sultan je dejal, da bo na vzhodu vladal mir samo tedaj,

če ostane Turčija neodvisna država. Turčiji je obstanek v Evropi potreben. Čim bo podpisana mirovna pogodba — je dejal Mehmed — bomo začeli z notranjim preustrojem države. Sultan se je izrazil, da veruje v novo Turčijo, v njeno zgradbo in v njen socialni razvoj. Dejal je, da bo v Turčiji med prvimi reformami na dnevnem redu vzgoja naroda in moderniziranje narodnega gospodarstva. Turki so po njegovi sodbi pošten in nadarjen narod, ki bo napel vse sile, da si pribori boljšo bodočnost. Vzpostavljena Turčija lahko postane središče miru in napredka na vzhodu.

Mehmed je čital z lista še nekake litnije o emancipaciji turške žene in napravil poklon Amerikancem radi naredbi o zabrani uživanja alkoholnih pijač, nakar je ameriškega časnika ljubeznivo odpustil.

Jugoslavija.

Kasalsko sodišče.

Beograd, 22. (izvirno poročilo). Pri ministru pravde Timotijeviću se vršijo te dni v navzočnosti dr. Ravniharja in ministra Kramerja pogajanja o definitivni sestavi kasalskega sodišča pri stolu sedmorice v Zagrebu. Kot predsednik pride v poštev dr. Babnik, kot prisodniki med drugimi dr. Mičinski in dr. Žmavc, kot generalni prokurator dr. Okretić.

Velike dilaške podpore.

Beograd, 22. (izvirno poročilo). Vlada je dovolila za podporo dijakov beguncov v Ljubljani kredit 95.000 K. Na praznik sv. Save bo vlada določila potrebne zneske, da se sezidajo moderni akademski domi v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Pozdravna nota panamskega parlamenta.

LDU Beograd, 21. Panamski parlament je naslovil predsednika naše vlade Davidoviča pozdravno noto kot predstavnika naroda, ki je v tej vojski največ žrtvoval, da je zmaga la pravica.

Italijanske laži.

LDU Beograd, 21. Presbire javlja uradno: Italijanski listi javljajo, da je v onem delu Albanije, ki ga ima zasedenega Jugoslavija, izbruhnil upor in da le naša vojska ima srdite borbe z ustaši, ki so baje zaplenili našim četam in top. Te vesti so popolnoma izmišljene. V severnem delu Albanije sploh ni bilo upora, dočim le izbruhnila ustaja v lužni Albaniji. To pa se je zgodilo že pred dal časom. In sicer v pasu, ki je zaseden po Italijanih. Takrat se je vnela ljuta borba med Italijanskimi četami in Arnavti, katerim se je posrečilo, da so osvojili Krok.

Ustanovitev odbora za določitev cen v Sarajevu.

LDU Sarajevo, 22. Po odredbi ministra za prehrano se ustanovi

VSTAVLJENJE OSEBNEGA PROMETA NA JUŽNI ŽELEZNICI.

Obratno ravnanje južne železnice v Ljubljani objavlja: S 23. januarjem t. l. izostane do nadaljnjega vsled pomanjkanja premoženja na vseh progah južne železnice v območju obratnega ravnanja južne železnice v Ljubljani, vsi dosedaj redni osebni vlaki. V prometu ostanejo ekspressni vlaki med Parizom in Beogradom. Brzovlaka, ki vozita sedaj med Ljubljano in Beogradom, vozita na progi Ljubljana-Zagreb trikrat na teden, in sicer v ponedeljek, sredo in soboto. Na progi Zagreb dr. kol. Sisak-Beograd vozita redno vsak dan. Na progi Maribor-Ljubljana prevažata osebe tovrstna vlaka št. 831-833 in obratno 858-860. Vlak št. 831-833 odhaja iz Maribora ob 9.05 in prihaja v Ljubljano ob 19.12. Vlak št. 858-860 odhaja iz Ljubljane ob 6.25 in prihaja v Maribor ob 16.27. Na progi Zidani most-Sisak prevažata osebe tovrstni vlak št. 501, ki odhaja iz Siska ob 6.41 in prihaja v Zidani most ob 10.35. V nasprotni smeri vozi vlak št. 502-520, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 13.10 in prihaja v Sisak ob 19.23. Na progi Maribor-Grabstajn prevažata osebe tovrstni vlak št. 442a-497, v nasprotni smeri pa vlak št. 470-472. Vlak št. 442a-497 odhaja iz Maribora ob 6.12 in prihaja v Grabstajn ob 15.30. Vlak št. 470-472 odhaja iz Grabstajna ob 5.58 in prihaja v Maribor ob 14.17. Na progi Pragersko-Kotoriba in v nasprotni smeri prevažata osebe tovrstna vlaka št. 277 in 272. Vlak št. 277 odhaja iz Pragerskega ob 18 in prihaja v Kotoribo ob 22.03. Vlak št. 272, vlak št. 272 odhaja iz P9 v6x,v

odbor za določitev cen za Sarajevo: sestavljen bo iz enega trgovca, enega producenta, enega konsumenta in enega delavca.

Za napredovanje profesorjev.

LDU Sarajevo, 22. Na 13. redni seji društva srednješkolskih profesorjev je poročal profesor Marković, da je vlada obljubila podpirati zahteve, katere so profesorji stavili na ministrstvo, namreč, da napredujejo profesorji po sedmih službenih letih v osmi čin, razred, po 14 letih v sedmi in po 21 letih v šesti čin, razred. Vlada je predlagala, da se tudi določi vračunalo v plačo in da se za upokojitev vračunalo polovica suplentskih let.

Izvoz tujih valut prepovedan.

LDU Beograd, 21. Ministrstvo za finance je izdalo odlok, da se prenove iz kraljevine SHS izvažanje grških drahem in svoti preko 700 komadov in italijanskih lir v svoti preko 1200 komadov. Potniki ne smejo nesti s seboj več vrst denarja, paterga izvažanje je prepovedano, ako presega vrednost svoto 1000 francoskih frankov, računato po kurzu, ki ga določuje ministrstvo za finance. Ves denar, ki se skuša iznesti iz kraljevine SHS proti tej naredbi, bodo obdelne carinarnice zaplenile v korist državni blagajni, proti dotičnim osebam pa se bo postopalo kakor proti tihotapcem.

Zborovanje demokratske zalednice.

LDU Beograd, 22. Včeraj popoldne je bila druga seja demokratske zalednice. Razpravljalo se je o projektu enotnega programa demokratske stranke in o agrarnem vprašanju. Minister za agrarno reformo g. Krizman je poročal o agrarnem vprašanju, ministrski predsednik in zastopnik zunanega ministra g. Davidović pa o zunanem položaju. Seja se bo nadaljevala danes popoldne. Posvetovalna kluba demokratske zalednice bodo trajala bržkone še nekaj dni.

272 odhaja iz Kotoribe ob 24.49 in prihaja v Pragersko 5.43. Na progi Ljubljana-Lutomer in v nasprotni smeri vozita vlaka št. 812a-513 in 1802-51. Na progi Zidani most-Ljubljana ostane v prometu vlaka št. 32a in 37a. Vlak št. 32a odhaja iz Ljubljane ob 14.15 in vlak št. 37a prihaja v Ljubljano ob 7.28. Na progi Ljubljana-Vrhnika vozita vlaka št. 2703 in 2704. Vožni red je razviden iz stenskega voznega reda. Na progi Ljubljana-Borovnica vozita vlaka št. 60 in 63. Vlak št. 60 prihaja v Ljubljano 7. vlak št. 63 odhaja iz Ljubljane 15. Na ostalih progah, in sicer Sinčavaš-Zelezna kapla, Slovenska Bistrica-Bistrica mesto, Poljčane-Konjica in Orlehol-Rogatec je obratno ravnanje južne železnice prepuščeno obratnem vožnem prostu roku, da v lastnem delokrogu uvedejo po potrebi v vsaki smeri dnevno po en vlak. Vlak št. 858-860 in 831-833, ki vozita med Mariborom in Ljubljano in nasprotno, imata vedno zvezo za Zagreb.

V Mali pesmarici so dosedaj natisnjeni sledeči lepi moški zbori: 1. D. Jenko: Sto čutiš, 2. J. pl. Zajc: Zrinjsko Frankopanka, 3. A. Hajdrih: Slabo sveča je briela, 4. A. Hajdrih: Pod oknom, Priročna žepna oblika. Cena 1 K za izvod, 11 partitur 10 K. Dobiva in naroča se Mala pesmarica v Zvezni knjigarni, na Marilijem trgu.

Razna poročila.

Najnovejša diplomatske metode Italijanske vlade.

LDU Beograd, 21. »Pravda« javlja: Italijanska vlada je poslala k svojemu poslanstvu v Washington kot svetnike in tajnike dve osebi, ki so oženjene z Amerikankami. Italijanska vlada misli, da bo na ta način vplivala na javno mnenje v Ameriki, ker so te žene iz visokih in vplivnih ameriških krogov.

Prodiranje boljševikov v Sibiriji.

LDU Moskva, 22. Na vzhodni fronti so rdeče čete prodrle do Finske, v Tomsku je ostalo 25.000 mož čehoslovških čet.

Antanta še vedno podpira protiboljševske akcije.

LDU Pariz, 22. Agence Havas javlja: »Temps« razkazuje vest o angleški ekspediciji v Kavkaz kot neresnično. Ore samo za odposiljatev nekaterih kadrov in zlasti gradiva za kavkaške narode, da se jim pomaga v boju proti boljševikom.

LDU Dunaj, 22. Po soglasnih brezičnih brzojavkah iz Washingtona, Londona in Rima je vrhovni svet sklenil poslati 250.000 mož izbranih čet v ozemlje Črnega morja, da branijo Kavkaz.

Vrhovni svet priznal neodvisnost Georgije.

LDU Rim, 21. Vest, da je vrhovni svet priznal neodvisnost Georgije, je v glavnem mestu Tiflisa izzvala velikansko navdušenje.

Otvoritev angleškega parlamenta.

LDU London, 22. Prvo zasedanje parlamenta v mirovni dobi se odprlo slovesno dne 10. februaria.

Prva poljska ladja.

LDU Odansko, 21. Prva poljska ladja, obsegačca 7000 ton, je priplula v Odansko. Poljska bo nakupila v Ameriki še štiri parnike.

Vodja berlinskih komunistov aretiran.

LDU Berlin, 21. »Lokalanzeiger« javlja iz Bremena, da je bil ondi aretiran vodja berlinskih komunistov dr. Lewin.

NADOMESTILO ZA MIROVNO KONFERENCO.

Prva seja poslaniškega sveta.

LDU Pariz, 21. Vrhovni svet je sklenil v svoji današnji seji, da se konferenca veleposlanikov sestane dne 26. januarja.

Seje bodo v Londonu.

LDU Pariz, 22. Kakor poroča »Temps«, se bo vršil prvi sestanek načelnikov vlad v Londonu. Glede turškega vprašanja se želi soudeležba Zedinjenih držav.

Francoski zastopnik.

LDU Pariz, 21. V konferenci veleposlanikov, ki stopi na mesto vrhovnega sveta, bo Francijo zastopal generalni tajnik ministrstva za zunanje posle Palcologue.

Beleške.

Nemška »Wirtschaftspartei« in vojno posojilo.

»Cillier Zeitung« piše: »Wirtschaftspartei« lahko zabeleži svoj prvi uspeh. Po poročilu drugega tu kajskega lista (namreč Nove Dobe v Celju) se je vršilo tu pred kratkim neko slovensko zborovanje, pri katerem se je govorilo tudi o tej novi organizaciji. Razporeženo zborovanje napram »Wirtschaftspartei« se je izražalo v dveh okolnostih. Najprej so se zborovalci nasmejali, potem pa so začeli kritizirati nastop te stranke za vojno posojilo. Smeh, ki pride od srca vzbuja čut zavesti; če je bil na prisiljen.

ne izdaja premoči, temveč zadrego. Da niso mogli nobene druge točke strankinega programa ovreči, dokazuje, da je stranka postavljena na solidnem temelju. Ostane še torej vprašanje vojnega posojila. List poskuša nato v daljši razpravi dokazati opravičenost strankinega nastopa za izplačevanje vojnega posojila. — Ker se je pri nas podpisalo mnogo vojnega posojila in je radi preteče izgube tega denarja ljudstvo neugodno razpoloženo, se zdi, da bo nemška »gospodarska stranka« ta moment izrabiti in se kolikor mogoče utrditi. Nemni niso gospodje pri skromni »gospodarski stranki«. Resnica je, da se začne vsaka stavba zidati pri tleh in ne pri strehi.

Gospodarstvo.

NADPRODUKCIJA ŽIVINOREJE NA ŠTAJERSKEM IN V PREKMURJU.

Na Štajerskem kakor tudi v Prekmurju število konj že med vojno ni občutno nazadovalo, k temu pa je prišlo pri preobratu še precejšnje število demobilizacijskih konj, tako da imamo sedaj nadnormalno število konj, ki čakajo na odprodajo. So to konji, ki so se pred prevratom prodajali v pokrajine, ki sedaj tvorijo Nemško-Avstrijsko in Madjarsko državo; tja je sedaj prodaja nemogoča razen po tihotapstvu. To nadnormalno število konj je postalo za marsikatero konjerejn neprijetno. Posvetimo mu da krme le za dve kobilici. Zrebet od njih lanske leto ni mogel prodati, a letos ima kobilice zopet breje. V nekaj tednih, če ima srečo, ima zopet dvoje zrebet, za kateri nima več prostora v svojem hlevu. Za vse mu primanjkuje krme, katero zelo težko dobi. Ker se na kmeth pojavlja vedno večje pomanjkanje denarja, se mora marsikdo zateči k tihotapcem. V Prekmurju imajo tudi že goveda nadnormalno število. Tudi za to ni legalnega odnosa, izvzemši kar potrebuje lokalni konzum. Nujna potreba je torej, da vlada omogoči imenovani produkciji na kar najpriprostejši način legalno odprodajo. Pri konjih bi bilo najnedostavnejše, da se dovolj odprodaja za jugoslovansko valuto brez posredovanja centralne uprave ter s prav malo izvoznega carina. Goveda na Štajerskem ni pitano, je torej lahke vrste, medtem veliko enoletnih plemenitih, v Prekmurju pa se dobi tudi težkih. Cena bi bila 7 do 12 K. Za živino bi trebalo poskrbeti, da je kuneje vlada tukaj za obnovo Srbije. Če na to ni mogoče, bo treba istotako misliti na izvoz. Če se bo to izvršilo, bo dobi kmet zopet večje veselje do svoje živinoreje in veliko večja zadovoljnost bo med kmetovalci.

BORZNA POROČILA.

LDU Dunaj, 21. Izplačila na Zagreb 255—275, na Prago 375—405, bankovci SHS 235—240.

LDU Curih, 21. Deviza na Dunaj 1.70, na Berlin 8.50, na Prago 71 kronski bankovci (avstrijski) 1.75.

+ Na državni vlnarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od dne 24. do 26. februaria tridnevni tečaj za obrezovanje trsja, ter čiščenje in obrezovanje sadnega drevja.

+ Železniška proga Vrhovina-Gospić, iz Splita javlja, da bo železniška proga Vrhovina-Gospić v najkrajšem času odprta za reden promet.

+ Železniški rudniki Srbije. Poroča se: Že za časa avstrijske okupacije so začeli neki podjetniki kopati železno rudo v rudniku, ki se nahaja blizu Velosa. Ugotovilo se je, da je najdena ruda takšne kakovosti, da lahko postane omenjeni rudnik eden najboljših na svetu. Zato je ministrstvo za šume in rude odredilo, da se začne rudnik izrabljati v velikem obsegu. V ta namen hočejo pridobiti tudi posebne strokovnjake iz inozemstva.

+ Izdelovanje solitra v Čehoslovaki. Čehoslovaki so v sladkorni tvornici v Peckvhu poizkusili vporabiti vodo sladkorne pese za izdelovanje solitra. Poizkus je popolnoma vspel, in strokovnjaki menijo, da bodo mogli na leto izdelovati 600-700 vagonov solitra, kar bo potrebi čehoslovaške republike po eksplozivnih tvarinah zadostovalo.

+ Svetovna produkcija zlata. Tvrdka Montagu v Londonu cenil produkcijo zlata na svetu l. 1919 za 175 milijonov lir šterlin, manj nego l. 1918. Anglija sama ga je proizvedla za 2.80 milijona lir šterlinov manj.

+ Za kulturo sladkorne pese v Sloveniji. 20. t. m. se je vršila v Ljubljani anketa glede sladkorne industrije. Po anketi, ki so se jo udeležili priznani veščaki in interesenti se je sklenilo podpirati z vsemi sredstvi uvedbo kulture sladkorne pese povsod tam, kjer je zato ugoden svet in pozvati vlado, da prouči načrt, ali so na Posavju dani pogoji za ustanovitev sladkorne tovarne. V tem slučaju je treba takoj začeti s pripravljalnimi deli za to industrijo.

Dnevne vesti.

— Čudne trditve se pojavljajo in pozna se jim, da jih narekuje strah pred občinskimi volitvami. Dvomimo, da je nekaj kak ljubljanski meščan trdil, da je župan s svojo modrostjo, ki mu je bila odvrtna, rešil polno preganjancev pred kazenskim sodiščem. Rešil je pač marsikaj, dokler je molčal, toda ko je pisal bizantinske članke, nosil srebrni rog po svetu in pošiljal vdanostne izjave skupaj s Kalanom, takrat ni rešil in reševal nikogar, pa tudi »odvrtno« mu ni bilo, solčniki se »v žaru cesarske milosti«. Da pa zaradi kaj pove, hoče izvedeti imena onih, ki niso z njim zadovoljni, da se zneše nad njimi, dokler ima moč. Da bi bil rad rohat, verujemo, to dokazuje njegovo zadržanje nad strankami, njegovi visoki dekreti uradnim organizacijam in inšnim posestnikom. Sedaj išče »subjekte« in »zaplovnike« — le posestnikom se ne več zameriti. Rad bi, da bi pozabili njegovo oblastnost zadnjih let, s trgovci vred in da bi mu dali svoje glasove. Pa tudi meščanske potrpežljivosti je konec, kakor uradniške. O tem je danes v vsej Ljubljani eno samo mnenje in niti kandidatsko priljubljenost niti oblastno zmerjanje ne pomaga več.

— Korupcija. Kako demoralizirano je danes naše javno življenje in celo uradništvo, nam kaže žalosten slučaj, ki se je pripetil v Beogradu. Ministrstvo za prehrano deli svojim uradnikom sladkor na kupone. Na ta način so prejemali sladkor tudi uradniki direkcije za rečno plovbo v Beogradu. Uradniki pa ni zadostovala količina sladkorja, ki je določena na glavo. Zato so predložili dva seznama svojih članov pod drugimi imeni. Prvič so p. jeli sladkor kot uslužbeni direktorje, drugič pa kot uradniki neke »agencije za plovbo po rekah«. Kako dolgo so tako goljufali, se ne ve. Sedaj so jih slejnjeli — vendar razkrinkali in naredili konec sramotnemu početju. Potreba bi bila, da bi ravnali s krivci, ne glede na njihovo socialno stanje, kakor z navadnimi goljufi.

— Zvišanje pristojbin v čerkovnem prometu. Pristojbin in brzojavno ravnanje v Ljubljani nam poroča: Ministrstvo za pošto in brzojave je povišalo pristojbine v čerkovnem prometu pri kr. pošti. Ček. uradu začeni s 1. t. m. in sicer: 1. Opravilno pristojbina na 10 vin, od vsakega uradnega opravila (vknjižbe), ki se vrši na računu od vloge nakaza, pripisa obremenitve itd. 2. Provizijo od vsake obremenitve na dve petini per mille do zneska 5000 K (40 vin, od 1000 K) in eno petino per mille do zneska, ki presega svoto 5000 K (20 zneska, ki presega svoto 5000 K). S skupnim čekom se vin, od 1000 K). S skupnim čekom se smejo posamezni zneski, kakor dosežejo, nakazovati do 20.000 K. Obremenitve v klirškem prometu in zneski, katere pošilja ček, urad s poštinih nakaznicami, so, kakor do sedaj prosti provizije.

— Brzojavni promet z Bulgarijo. Vsed odloka poštne ministristva je brzojavni promet z Bulgarijo dovoljen. Dovoljene so državne, službene in zasebne brzojavke. Pristojbina od besede znaša 15 par = 60 vin, od katerih pripada naši brzojavni upravi 9 in Bulgariji 6 par. Minimum znaša 1 dinar in pribitek za vsako brzojavko 4 krone.

— Nova telefonska centrala. Pri poštne uradu Zgornja Sv. Kungota se je otvorila dne 31. decembra 1919 telefonska centrala z javno govornico za krajevin in medkrajevni telefonski promet.

Ljubljana.

— Ljubljana pleše! Narodni dom. Plesni dom, časopis so zadnje čase poročali, da na Francoskem vse nori in pleše. Gotovo pa ne toliko kot ravno v beli Ljubljani, ki ima vse večje dvorane izpremenjene v plesišča. Največ se pač pleše v Narodnem domu. Velika dvorana je oddana vsak večer in družtvom, ki imajo svoje prostore poleg nje ni mogoče nič delovati. Te dni pa jim je upraviteljstvo sporočilo, da morajo koncem januarja in začetkom februarja dati svoje društvene prostore v veselilne namene in sicer tekom dvajsetih dni enačkrat. Društva bodo torej morala na ljubo Terpsihovi popolnoma prenehati za ta čas z delovanjem. Znamenje časa!

— Rigoletto. Predstavo Rigoletto je posetilo več idričanov, ki so po dnevu po Ljubljani pridno pokušali dobro kapljico, kakoršna doma pogrešajo in so zvečer v gledališču začetkom zadnjega dejanja nekoliko zadremali. Ko začne za odrom razsajati nevihta, se eden zbudi in ogla-

si: »Pet te hudič, jaz sem pa v hotelu omrelo pozabiti«.

— Veržnik in tihotapci. Na glavnem kolodvoru je večeraj policija zaplenila premetenemu tihotapcu Feliks Buha znatno množino tobaka, katerega je hotel spraviti na Vrhniko in od tam v zasledeno ozemlje. Buh je jako drzen, a nasilen tihotapec. So ga zaprli. Doma je iz Vrhnike, rojen leta 1898. — Sobni slikar Fran Radej in sedlarski moister Bobek Albert, oba iz Vojnika pri Celju, sta v Ljubljani veržila z usnjem. Policija jima je večeraj zaplenila večjo množino usnja. Zadevo ima sedaj centralni urad zoper veržnike. Tudi Kočevarici Josipini Hoenigmann so zaplenili nekaj usnja.

— Kako nastopa kmečki fant — tihotapci. V sobo službojkega policijskega uradnika privedejo tihotapca. »Kaj je?« — »Tobak so mu zaplenili...« Fant začne robantiti: »Streliška nebeška nal ga udari, kdor me je naznanil, da sem tihotapci. Lažela!« — »Zakaj pa ne delate doma?« — »Je zima in lahko grem v Ljubljano, pa magari v Pariz na mirovno konferenco.« Nič mu ni pomagalo, zaplenili so mu 55 zavojev tobaka.

— Pri prvem poskusu — nesreča. Neka gospodična St. je prvkrat skušala prepeljati na Vrhniko 169 zavojev tobaka. Na Viču jo je prijel stražnik. Zaplenili so ji vse, a ona je z obžalovanjem pristavila, da ne bo nikdar več tihotapila tobaka na Vrhniko.

— Večjo množino drobnega krompirja ima na prodaj Splošno gospodarska zadruga zveza za Slovenijo v Ljubljani. Vraša se v prodalnici na Osnovni cesti (poleg kavarna Evropa).

Maribor.

— Predavanje »Mariborskega ženskega društva«. ki se je vršilo zadnji ponedeljek v Narodnem domu, je bilo precej obiskano. Predavala je ga. dr. Linoldova o ženskem kongresu v Beogradu. Njena izvalanja je poslušalstvo odobravalno sodelovalo.

— Mestno gledališče. Kakor se poroča, se vrši v petek zadnji plesni večer, pri katerem sodelujeta znamenita solo-plesalka kr. kazališta v Zagrebu, Cara Negri in znani plesni učitelj J. Pečnik.

— Električna razsvetljava iz Fale. Mestna občina se je vendar enkrat potrudila in energično zahtevala, da se čimprej izvede napeljava elektrike iz Fale v Maribor. Kakor slišimo, bo delo dovršeno že začetkom aprila — in mogoče že prej. To je zelo razveselila vest za nas Mariborčane, zlasti v tem času pomanjkanja plina in petroleja.

— Plesni venček aktivnih podčastnikov garnizije Maribor, se vrše dne 24. t. m. v velikih dvorani pivovarne Goetz pod pokroviteljstvom gospoda generala Maistra. Kdor iz pomanjkanja časa ne dobi pravočasno vabila, ali pa se drugače spregleda, naj si oskrbi vstopnice pri blagajni Goetzove dvorane dne 23. in 24. med 8. in 5. uro. Morebitni dobrovoljni prispevki za invalidski sklad, katerega je namenjen čist dobiček te prireditve se hvaležno sprejemajo in se lahko tudi potom pošte nakažejo na podčastniški odbor Komande mesta Maribor.

PRESKRBA Z MESOM.

— Oddelek deželne vlade za prehrano obavlja: Preskrba z mesom je postajala v zadnjem času vedno bolj nezadostna in se je bilo bati, da bodo trgi v kratkem času brez mesa. Vzrok temu pomanjkanju je bil, da so odbori za določevanje cen nastavili za nadrobno prodajo mesa primeroma nizke cene, dočim so cene živini na deželi rapidno rastle, mesarji pa radi tega niso mogli dobavljati živine, oziroma mesa za določeno ceno. — Dviganje cen živini so pa povzročili prekupci, ki so neupravičeno in brez vsakega obrtnega lista prekupovali živino in pri tem dražili in gnali ceno vedno višje. Povzročitelji dvigovanja cen so nadalje tudi tihotapci, ki kupujejo živino po prekomernih cenah. Ker slednji zaslužijo pri svojem nepoštenem poslu ogromne dobičke, jim seveda nobena žival ni predraga in jo plačujejo po vsaki ceni, samo da to dobe. — Da se ti elementi kolikor mogoče izločijo iz trgovine, je deželna vlada za Slovenijo v sporazumu z odsekom za prehrano izdala naredbu o uravnavi prometa z govejo živino in prešči. Naredba uvaža za trgovinski promet s klavno živino in klavnimi prešči v živem in zaklanem stanju odpreme izkazuje, ki jih oddaja odsek za prehrano. Za promet z živino, ki je na-

menjena za plemo in za delo, predpisuje naredba posebna potrdila, ki jih izdajajo županstva. — Nova naredba je objavljena v uradnem listu. Prizadete kroge opozarjamo na to naredbu.

Društva in uradna obvestila.

— Kočevska Čitalnica priredi svoj redni letni občni zbor dne 25. t. m. ob 4. popoldne pri Beljani v Kočevju. Med drugimi točkami je tudi volitev poslovnega odbora za leto 1920. Po članih vpeljani gostje dobrodošli!

— Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencev za Slovenijo v Ljubljani vabi na veliko plesno veselico, ki bo v soboto, dne 24. t. m., v velikih dvorani hotela Union.

— Shod vojnih invalidov se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. ob pol 10 uri popoldne na Jesenicah v prostorih gostilne Wergles na Savi, ter isti dan popoldne v Radovljici ob 3. uri v gostilni gosp. Kinstelj.

— Invalidi brez razlike stanu (častniki in moštvo) se pozivljajo, da se udeležijo tega važnega shoda.

— Shod volajških vdov in sirot se vrši v Ljubljani v nedeljo, dne 25. januarja ob 9. uri popoldne v prostorih restavracije »Zlatorog«. Osnovna ulica št. 3. Vdove, oziroma sirote, se v lastnem interesu pozivljajo, da se gotovo brez izjeme udeležijo tega shoda.

— Kranjska podružnica SPD priredi letošnji občni zbor v nedeljo, dne 25. januarja ob 10 uri popoldne v prostorih »Narodne Čitalnice«.

VABILO

na IV. kongres v Centralnem odboru združenih narodno-stanovskih železničarskih društev našega krajevlstva.

ki se vrši dne 25. in 26. t. m. v mestni posvetovalnici v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Centralni odbor in razvoj pogajanj v Beogradu glede naših zahtev.

2. Reorganizacija Centralnega odbora.

3. Položaj jugoslovanskega železničarstva z ozirom na sporazum in nerešeno vprašanje pragmatike.

4. Slučajnosti.

Začetek ob 9. uri popoldne.

V času, ko na naših jugoslovanskih železnica bivši Svabi, Madžari in renegati delajo na jugoslovanski internacionalni komunistični podlagi uprav vratolomne eksperimente, pridejo narodni tovarši iz vseh krajev naše kumal osvobodene domovine v Ljubljano, da zavzamejo stališče proti tem mahinacijam, ki so že dosedaj popolnoma dezorganizirale železnice in hočejo uropostiti vse. Pozivamo vse podružnice, da pošljejo po enega delegata na kongres.

Poziv vsem ljubljanskim članom!

Zveza jugoslovanskih železničarjev priredi na čast bratom iz Srbije, Hercegovine in Hrvatske v nedeljo, dne 25. t. m. ob 19. uri družaben večer v hotelu Bellevue. Sodeluje občeznan in priljubljeni kvartet prof. dr. Kozine in celotna godba ZJZ. Vsi oni, ki se udeležijo skupne večerje, naj to pripravi v društveni pisarni v Narodnem domu danes do 16. ure, kjer dobijo vsa potrebna pojasnila.

Predsedstvo ZJZ.

— Begunci in izseljenci. Odbor za okrajno organizacijo Narodne sveta za mesto Ljubljano in okolico, pozivlja begunce in izseljence, katerim je na tem, da se ustvari dobra organizacija in da se vprašanje beguncev kmalu in prav reši, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se vrši v soboto dne 24. t. m. ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »Zlatorog« (Osoška ulica).

— Splošno slovensko žensko društvo ima v svojih društvenih prostorih na Rinski cesti 9 jako bogato, nanovo lepo urejeno javno knjižnico, ki je pod običajnimi pogoji vsakomur dostopna. Odprta je vsak torek, četrtek in soboto od 8.—7. zvečer.

— Telov. društvo »Sokol« v Pilberku priredi dne 25. t. m. ob 20. uri v telovadnici tukajšnje Narodne šole predpustni kabaretni večer z zanimivim humorističnim sporedom. Obenem se naznanja, da se vrši občni zbor »Sokola« dne 28. t. m. ob 20. uri v prostorih gostilne pri »Jaginjcu«.

— Politična šola NSS se vrši danes ob pol 8. v spodnjih prostorih Narodnega doma. K obilni udeležbi se vabijo sodeljenci.

— Sestanek somišljenikov NSS za trnovski okraj se vrši lutri ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne Novak.

Gledališče.

— Mignon. Dolgo smo sicer nanjo čakali, pa se je čakanje vsaj izplačalo, ker je predčerašnja uprizaritev opere »Mignon« uspela nad vse pričakovane dobro in nam je gledališče nudilo večer, kakoršnih smo imeli v letošnji sezoni bore malo. G. kapelnik Brezovšek se je za izvajanje vestno potrudil in je partituro Thomasove graciozne in elegane glasbe interpretiral z veliko rutino, finim okusom in nenačudno natančnostjo. Domači solisti, zbor, orkester — ta še posebno —, scenerija in režija, vsi zaslužijo skupno pohvalo. Podrobno poročam po repizah. Z. P.

— Pododbor Zdrženja gled. igralcev Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani priredi strokovna predavanja iz igralске, muzikalne in literarne umetnosti. Kot predavatelj je povabil naše najboljšje umetnike in strokovnjake. Predavanja se bodo vršila v dramskem gledališču ob nedeljah od 10.—12. popoldne. Vsem članom in golcem dramatične šole bo vstop prost, nečlani, ki se zanimajo za ta predavanja, dobijo v pisarni pododbor (dramsko gledališče od 14.—15. uri pri g. Pregarcu) vstopnice proti malemu plačilu.

— Vsed boleznih odpade danes dne 2. t. m. predstava »Rusalka« za abonement C, ter se isti uprizori v ponedeljek 26. t. m. za isti abonement. Danes ostane opera zaprta.

Književnost in umetnost.

— Z izdajo »Male esmerice« je založnik ustrezal našim pevcem, ki so pogrešali ponatiska najpriljubljenejših moških zborov v ročni in

žepni obliki. V veseli družbi, na izletih pevci radi zapojejo, toda nikdar pravilno, ker pojo na pamet, not v velikem formatu pa ne morejo nositi vedno seboj. Oblika »Male esmerice« bo tej potrebi odpomogla. Pesmi so tiskane v partiturah, ker je prav, da pevci ne pojo iz glasov, karveč iz partitur. Cena posameznih številcev je nizka, izvod stane le 1 krono, 11 izvodov 10 kron. Naj si te lepe pesmice omisli vsak slovenski pevec, romajo naj zlasti v obsejne kraje, odkoder je povpraševanje po notnem materialu vedno veliko. — a.

— »Jugoslovanske Njive« 1. in 2. št. je izšla z bogato vsebino. Posledno so vredni čitanja sledeči članki v 2. številki: Jugoslovanske Jodinske, Prid rešenjem jadranskega pitanja in Oko alutnog pitanja. Revija izhaja v latinici in cirilici ter stane na leto 120 K ali 40 dinarjev. Vsakemu jugoslovanskemu inteligentu »J. Njivo« tonlo in poročamo.

— 1. št. »Priroda«, glasila hrv. prirodoslovne družbe je izšel z bogato in zanimivo vsebino. Jense Pink nam opisuje zimo in prirodu vnjej. O. Kučera pa zvezdno nebo v januarju. S pričujočo številko je stopila »Priroda« v svoj deseti letnik uspešnega kulturnega dela. Naročnina za »Prirodu« znaša letno 20 K, za šteltje in dijake 12. Uprava se nahaja v Zagrebu, D. Petrova ulica 1.

— Kolar Družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1920. je ravnokar izšel. Cena je 8 K. Družbina pisarstva ga je začela takoj razpošiljati na vsakoletne odjemalce. Kdor bi na kolarja ne dobil, naj ga naroči pri »Družbi sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani.

Pokrajinske vesti.

— Velikovec. Lep red vlada pri tukajšnjem vdovskem in sirotinskem zakladu, tako lep, da bo imelo kmalu opravke z njim tudi sodišče. Že davno pred polomom so l. 1918. štiri stranke v zmislu pravil vrnilo zavarovalne pole in zahtevale vrnitev plačil. Zaklad, oz. njega upravitelj g. Hans, poznele Ivan Oswald pa je zadevo celo poldrugo leto zavlačeval in je še danes ni rešil, čeprav so stranke 2. pred meseci izpolnile zadnjo formaliteto in podpisale pobornice. Tako polzevo uradovanje danes nikakor ni na mestu. Če g. Oswald ne čuti dovolj odgovornosti, naj vendar prepusti svoje mesto drugemu.

— Velerje. Kakor drugod po Jugoslaviji je naredil državni preobrat tudi pri nas iz mnogih Savlov Pavle. Resnici na ljubo pa moramo konstatirati, da so mnogi od njih ostali res dobri, odkriti naši državljani, mnogo bolj od nekaterih naših, starih zaslužnih rodoljubov, ki ravnajo z našo državo neprimerno bolj omalovažujoče, kakor so z ranjko Avstrijo. Na ta način izpodkopavajo med našim že itak ne preveč zavednim ljudstvom naši državni udeli in zaupanje. Črnejši čas je, da začno naši veljaki za Jugoslavijo vsaj z isto vnemo in vztrajnostjo delovati, kakor so za propadlo monarhijo.

— Slovenjgradec. Železniške zveze proti jugu in proti severu, so pri nas naravnost smešne. Ako se hoče peljati v Maribor, moraš prenočiti v Dravogradu, in ako se hoče peljati v Celje zvečer, moraš

prenočiti v Velenju. In vendar vraga vsak dan dva vlaka proti jugu in dva proti severu. Toda v Dravogradu nima ni eden ni drugi vlak zveze proti Mariboru, v Celje pa se moraš peljati popoldne, ako hočeš priti tja v temi zvečer. Ali ne bi kazalo, da se upeljeta ta dva vlaka tako, da bi imela v Velenju in v Dravogradu zvezo? V tem slučaju šel bi lahko iz Celja vlak zjutraj in imel zvezo v Dravogradu proti Mariboru eden pa popoldne, ki bi potem pripeljal občinstvo iz Maribora z nazaj. Ta pa bi moral iti do Celja, ne pa samo do Velenja, taka zveza bi bila naravna, sedanja pa nekaj čudno spominja na zloglasni birokratizem v Avstriji.

— Bizelčani smo res del pozabilnega Slovenskega Stajerja. Smo tako odcepljeni od sveta, da nas malo kje pozna, akoravno nam raste zelo dobro vince. Nimamo železnice, ne telegrafa, še dosti malo ne vsakdanje pošte, ampak samo trikrat na teden. Časopise dobivamo neredno, včasih šele 3 do 4 dni po izhajanju. Načrt za železniško progo Brežice-Rogatec je kovala že stara Avstrija, tudi geometri so nam delali z merjenjem veliko veselje, danes pa je zopet vse zaspalo. Samo čakamo, da na boljšo bodočnost, mislim da se naša občina za druge stvari kakor za svoj lastni zaslužek preveč ne zadržuje. Tudi aprovizacija ne deluje v polnem teku kot drugod. Mi revali delavci nismo dobili že lep čas bele moke, dasi ravno jo je žitni zavod razdeljeval. Kje je tista moka?

Drobiž.

— Srebrnina na Kokosovem otočju. V Tihem oceanu leži Kokosovočje, ki pripada republik Costa Rica. Tam se nahaja še od 18. stoletja srebrnina, ki je last jezuitskega reda, ki je bil pregnan iz Perua. Srebrnina je vredna krog dveh milijard. V kratkem misli zapluti tjakaj parnik Malmore. Z ekspedicijo se podasta tjakaj tudi dve ženski, ki sta za časa svojega tamkajšnjega bivanja našle prostor, kjer je srebrnina skrita.

— Steklene rakve. Steklarska obrt v Ameriki, ki se je v vojnem času jako opomogla, je začela zdaj izdelovati steklene rakve, ki so v novem svetu jako priljubljene.

— Novi tip aeroplanov. Znana tvrdka Wickers, ki je izdelala letala za uspešni polet preko oceana v Avstralijo, dela danes nov aeroplan, ki bo hake lahko nesel 100 popotnikov. Imel bo osem motorjev in 700 konjskih sil. Aeroplan bo zgrajen na državne stroške.

— Petdeset milijonov kron za sliko. To rekordno ceno so dosegli pri dražbi slik iz galerije vojvodinje

Hamiltona za sliko Romena (Sinovi grofa Beckforda). Sliko je kupil nek Amerikanec. Izključna njena cena je bila 260.000 frankov. Prodana pa je bila za 5.300.000 frankov ali 50 milijonov kron.

— Čuden novorojenec. V Pulju je pred kratkim porodila neka ženska čuden nestvor. Novorojenec je imel opičja ušesa, mačja usta, prste s kremplji in noge brez pet. Njegovo moško spolovilo je bilo kakor pri mačku. Ko je dete prišlo na svet, je najprvo zajakalo kot pravo dete, nato pa začelo mlavkati kakor mlado mače. Živelo je k sreči samo par ur. Vzrok tega zelo neobičajnega poroda se pripisuje temu, da se ta mati, ko je bila noseča v tretjem mesecu, nekoč zelo prestrašila nekake mačke, ki je skočil skozi okno v njeno sobo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— Gospod, ki je poslal dopis o »Zitnem zavodu«, naj se blagovoli ali sam javiti v našem uredništvu ali na poslati naslov s podatkom, za kateri mljn gre.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Mariln trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljena septembra 1919.

Prometa v prvih treh mesecih nad
10.000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.

Zahtevajte „Jugoslavija“ v
vseh gostilnah, kavarnah in
brvnaricah!

Pridobivajte naročnikov!

Mali oglasi.

Službe:

Zanesljivega mlinarja izže Kolin-
ska tovarna v Ljubljani. 103

Sprejmeta se takoj dva pridna,
zanesljiva in trezna klapca k boljšim
konjem, proti dobri rani, oskibi ter
visoki plesi. Ponudbe na Emenska
cesta 8/1 pisarna. Ravno tam se sprejme
tudi trgovski sluga. 106

Prodajalka večja mešana stroke
želi takoj ali pozneje vstopiti v službo
v kuki trgovini. Gre tudi kot samo-
stojna pomoč. Naslov pisa upravnistvo
„Jugoslavije“ v Ptuj. 104

Paznik lova za nižino (srne, zajci,
fazani, prepelice itd.), koji je kot tak
še služil ter je soliden, vreden, pošten
(očenašen) se sprejme. Ponudbe se naj
posiljajo pod naslovom Katarina Ro-
gina v Krčevini 53 pri Ptuj. 107

Izveščana kuharica želi vstopiti v
službo v kakšnem župnišču v okraju
Ptuj ali v Mariboru, oja pa tudi kot
oskrbnica poselstva. Ponudbe se naj
posiljajo pod naslovom Katarina Ro-
gina v Krčevini 53 pri Ptuj. 109

Razno:

V našem se vzame večji travnik
(parceli), lahko najlažje kakovosti.
Biti mora kolikor mogoče raven; na-
hajati se mora v Ljubljani ali od nje
oddaljen le do pol ure. Ponudbe do
1. februarja l. l. z navedbo pogojev na
Planinšek St., Lingarjeva ul. 1/11. 108

Zahvala Ivanu Dekaniču, operaterju
kurjih oči in v meso zaslih nohtov,
koje mi je odstranil brez vsake bolečine,
ter ga vsakomur najtopleje priporočam.
Garnizijska bolnica, Mici Kopac. Ope-
ritja od pol 1. do 2. ure. 1055

Slike za legitimacije v 1 uri do-
biti lahko v novo urejenem fotografs-
kem stojišču Hugon Hibner, Ljubljana,
Valvazorjev trg 7 (nasproti Krizanske
cerkve). Izdeljuje se vse v to stroko
spadajoča dela do najfinišne izvišitve.
Slike se v toplotno zakurjenem stojišču.
Zmerne cene.

Pisalni stroj z vidno
pisavo

malo rabljen, dobro ohranjen

kupimo.

Pismene ponudbe na upravnistvo
„Jugoslavije“ pod „Stroj“.

Strojniki

v vsakem oziru zanesljiv, trezen
79 in pošten, za nočno delo

se takoj sprejme.

Plača po dogovoru. Potni stroški
se povrnejo. Pismene ponudbe
se prepisi izpričeval sprejema

Jovo Gigović,
Nova Gradiška, Slavonija.

LES

rezan, tesan, okrogel, drva
in oglje kupuje in prodaja

„SEVER“

Državno podjetje industrijskega drvarstva
Maribor, Tegethofova cesta 45.

Oblastveno koncesijon. informacijski zavod

Drago Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo na-
bržje 5, dobavlja vse kreditne
in privatne informacije v tu- in
inozemstvu. V abonementu ter
posamezno cene zmerne. 82

Fina lovska puška
in Gojzerer - čevlji

skoraj novi se prodaja.

Rudolf Zore & Komp.

Ljubljana, Gledališka ul. 7/II.

Lokomobila

16-25 PH se vzame v našem

ali kupi. Ponudbe na poštini

predal št. 68, Celje. 83

Prodaja!

Art. kapetan I. kl. Svetislav Po-
pović ima na prodaj polnokrvnega
žrebca arabske pasme, vrlo dobrega za
pleme, star 3 leta, visok 168 cm, im-
poriavlja barva, z rožico na čelu, obe
levi nogi do bledja bele, na desni zadnji
nogi svetle bel. — Žrebec se more
ogledati v hlevu 2. baterije, 2. divizi-
jona Drav. art. puka v topn. vojašnici.
84 Opekarska cesta šte. 43.

Zanesljive, poštene in pridne

kolporterje

(invalide ali ženske) sprejme naša podružnica v Celju

37 Kralja Petra cesta šte. 31.

Kostanjev les

56 kupi vsako množino in plača najvišjo ceno

„DRAVA“ lesna trgovska in industrijska

družba z o. z. v MARIBORU.

F. Potočnik

krojačnica za vse vrste ženskih toalet

in kostimov ter pomladanskih plaščev.

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6 I.

Krojaška delavnica za najmodernejše moške obleke in

površnike najnovejše fazone. Izdeluje se natančno po

želji in modelih. Cene zmerne.

Pri ponovnem naročilu znatni popust!

V zalogi najfinejše angleško blago.

Radi preoblegla dela v sezoni, prosim svoja naročila že

sedaj oddati, da jih zamorem pravočasno vpoštevati.

Posebna delavnica za moderniziranje kostimov in toalet.

Obračanje in moderniziranje oblek in površnikov, sa-

lonskih sukenj, žaketov itd.

Naročnikom se čistijo in likajo obleke zastoni!

Razpolagam s prvovrstnimi močmi, izvežbanimi v ve-

lemestih Evrope.

Konjak

Pri slabostih valed starosti, tež-
kočah v želodec, pešanja moči je

stari vinski konjak

pravo življenje vzbujajoče sred-
stvo. Dve polliteri steklenici
pošlje z zabojem vred za 68 K
BENEŠ HERTL, velepo-
sestnik, grad Golfo pri Konji-
cah, Štajersko.

Medica & Comp.

prilporeča svojo veliko zalogo

manufaktur. blaga na debelo

LJUBLJANA,

SODNA ULICA ŠT. 7.

Istotam se dobi večja množina

praznih zabojev.

Črnilo :: rdečilo

barva za štamplike

(modra in rdeča)

„SNAŽI“

najboljše sredstvo za čiste-

nje kovin po tovarniških

cenah.

Kemični proizvod

O. Čertalič, Ljubljana

84 Opekarska cesta šte. 43.

Kapitalisti!

500 prvovrstnih industrijskih

delnic se takoj prodaja.

Rudolf Zore & Komp. 82

Ljubljana, Gledališka ul. 7/II.

Dobrodela efektivna loterija

društva „DOBRODELNOST“ v Ljubljani

v korist sirot, slepcev,

invalidov in hiralcev.

1817 dobitkov v skup. vrednosti

80.000 kron.

Glavni dobitki v vrednosti

20.000 kron.

Srečka 2 kroni.

Srečke se naročajo v loterijski pisarni

v Ljubljani, Poljanski nasip šte. 10.

Žrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. zvečer.

Karbidne svetilke

v najrazličnejših izdeljavah in velikostih se dobe po

zmernih cenah pri tvrdki

„Svetla,“ Ljubljana

Mestni trg šte. 25.

2448

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično,

hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Naročila sprejema tudi upravnistvo „Jugoslavije“ v Ljubljani,

Mariln trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v

18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

**Priporočamo sledeče knjige za
priložnostno darilce!**

Ivan Albrecht: „Slutnje“ broš. K 5.—, vez. K 8.—
Janko Glaser: „Pohorske poti“ broš. K 5.—, vez. K 8.—
Dr. Ivan Lah: „Dore“. Povest slovenskega dečka iz svetovne vojne. Cena vez. K 8.—
Milan Pugelj: „Mimo ciljev“. Novela. Vez. K 8.—
Cvetko Golar: „Kmečke povesti“. Sedem zanimivih povesti iz kmečkega življenja. Vez. K 8.—
Anton Pesek: „Slepa ljubezen“. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Broš. K 250
Monica Romanova: „Sopek samotarke“. Zbirka novel. Cena broš. K 5.—, vez. K 7.—
Azov iz Tefti: „Humoreske“. Zbirka ruskih humoresk, satir in grotesk. Cena broš. K 6.—
Kurentov album. Humoristični almanah s slikami K 450
Ferd. Seidl: „Fastinstvo naših Alp“. Pris. evk k spoznavanju slovenske zemlje. Vez. K 10.—
Alfonz Menger: „Nauk o serviranju“. Bogato ilustrovana pomožna knjiga za praktični in teo-
retični pouk na nadoljevalnih šolah za vajence gostilničarske in hotelirske obrti in za
samouke K 18.—

Narodna knjižnica:

1. in 2. snopič: „Valentina Vodnika izbrani spisi“. Cena K 8.—
3.—5. snopič: „Leonid Andrejev“. Komedija. — Poslovenil dr. Jože Glonar.
Cena K 8.—
6.—9. snopič: „Vladimir Levstik“. „Gadje gnezdo“. Povest iz dni upora in nad. Cena
broš. K 10.—, vez. K 12.—

Sirite med narod:

1. Koroška. Carantanus. Prideljan je zemljevid v barvah Koroške. Cena K 4.—
2. Poglavje o stari slovenski demokraciji. Gosposvetsko polje. Spisal dr. Bogumil Vošnjak.
Cena K 2.—
3. Naša istr. Spisal Fran Erjavec. Cena K 1.—
4. Problemi malega naroda. Spisal Abduš. Cena K 2.—
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena K 2.—
6. Slovenska narodna mladina in njene naloge na narodnem, gospodarskem in kulturnem polju.
Spisal Jan. Ev. Stuhar. Cena broš. K 10.—

**Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic. spoznavajmo svojo
domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih
Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvo!**

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in
pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru in Ptuj ter v
vseh knjigarnah.

Pošiljamo te knjige poštne prosto, če se denar naprej
pošlje. Povzete stane K 190 in je torej najbolje če po-
šljete denar za knjige naprej.

Naročite knjige, dobra knjiga je najboljši prijatelj!

Zvezna tiskarna v Ljubljani.